

ERDÉLYBEN JÁRT A BUDAKESZI NÉPDALKÖR

A legszebbnek tartott, szinte teljes egészében magyarok lakta erdélyi település Kolozsvártól délre a Székelykő és az Ordaskő sziklavonulatának szűk völgyében Torockó. A Világörökség részét képező, Europa Nostra díjas falu eredeti lakói német vasművesek voltak, akiket az Árpád-házi királyok uralkodása idején a Thoroczkai-család telepített ide. A modern vasipar megjelenése előtt Torockó Erdély legjelentősebb vasműves központja volt, mely hosszú ideig biztosította a lakosok jólétét. Vasművességének köszönhetően bányavárosi rangra emelkedett. Erre a jellegére utalnak az 1870 táján, egy tűzvész után épült híres fehér házai.

A település fölé emelkedő Székelykő jellegzetes formája miatt Torockón kétszer kel fel a nap, ahogy ezt Jókai az Egy az Isten című regényében megírta. A szikla nevének eredete a tatárjárás idejére nyúlik vissza, amikor vitézségükért megkapták a hegytetőn akkoriban álló várat és környékét.

A falu ékességeit, a festett bútorokat, a háztartási eszközöket, a páratlan torockói népviseletet, a keresztiszemes és rámán varrott kézimunkákat megcsodálhatjuk mind a múzeumban, mind a templomban, de a legtöbb, faluturizmusból élő vendégfogadó családnál is. A régi házak tulajdonosai európai uniós támogatást kapnak, hogy házaikon minél több részletben az eredeti állapotot őrizték meg.

A falu egyik különleges látványossága a vajor, avagy csobogó. Az Ordaskő vízgyűjtőterületéről vezet le a faluba

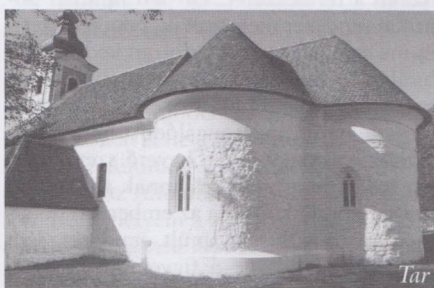
a vizet, mely hús, tiszta, nyáron sem apad ki és télen se fagy be. A csobogó legfelső részéből a lakosok merítenek vizet, a hosszabb, itatónak kialakított középső részhez az állatokat vezetik reggel és este, míg legalul, a nagy kömedencénél az aszszonyok moshatják a falvédőket, szőnyegeket, csergőket.

A Budakeszi Népdalkör június elején a konfirmáció idején járt Torockón, ahol így megcsodálhatta a különösen gazdag népviseletet és lehetőséget kaptak énekelni a torockói templomban is.

Koós Hutás Katalin

Fotók: Bánkuti Ákos és Bánkuti Anna Erdélyi látogatáshoz javasoljuk:

Sós Judit Farkas Zoltán: Erdély útikönyv – Gyakorlati segítség a mai Erdély felfedezéséhez. Kelet-Nyugat Útikönyvek sorozat, JEL-KÉP Bt., Bp. 2005.

Palócföldön jártunk I. rész.

Gyöngyössolymoson, amely ma Gyöngyös része, megnéztük a többször átalakított barokk templomot. Gótikus tornya késő Árpád-kori. A törökök őrtornynak használták.

Gyöngyös barátságos kisváros, hangulatos főterén sétáltunk és kávéztunk. XIII századi katolikus templomát a XV. században gótikus csarnoktemplommá építették át, majd Mária Terézia alatt barokkosították. A templom előtt Szent István és Károly Róbert szobrai állnak.

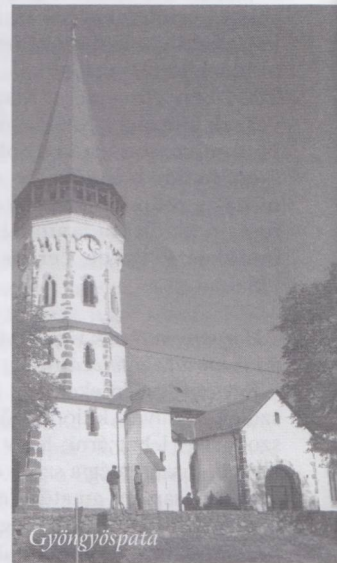
Gyöngyöspatán a tatárjárás után épült gótikus templom belseje is igen látványos. **Pásztón** a főutca közelében a XV. századi oskolamester háza eredeti állapotú, a helyreállítás során egy földalatti üregben megtalálták a törökök elől elrejtett használati tárgyakat. Temploma Árpád-kori, ciszterciata rendházában ma múzeum van ásvány- és kőzetkiállítással. Körülötte az egykori bencés kolostor és templom romjai.

Taron a XIII. századi, Árpád-kori eredetű gótikus templom mellett Tar várromja mellől szép kilátás nyílik a környékre.

Bátonyterenyén már igen csak korgott a gyomrunk, a Szélkakas étteremben jót ebédeltünk, természetesen a palócgyulást nem hagytuk ki.

Maconkán, amely Bátonyterenyé része, az 1200-as évekből származó késő román stílusú kis templomban a XIII-XIV. századi freskók között az Árpád-korban találtuk magunkat. Mátraházán az Ózon szállodában pihentük ki az első nap fáradságait.

Szöveg és fotók: Horváth Ferenc

Ez a vidék az egykori kazár, kabar törzs központi szállásterülete, a XI. században az Aba nemzetség, Aba Sámuel törzsterülete volt. A Feldebrőiek szerint Aba Sámuel királyt a feldebrői altemplomban temették el, mások szerint Abasáron. Van olyan nézet is, mely szerint a palócok a kabarok leszármazottai. / Az Aba név ótörök nyelven apát, őst jelent. / Mindenesetre gyönyörű Árpád-kori templomok rejtőzködnek e vidéken.

Útvonalunk:

Mátrafüreden a palócbaba múzeumban palócföldi népviseletbe öltöztetett babák láthatók.

Rovatunkban a Kárpát-medence különösen értékes látványai közül kettőt-kettőt mutatunk be minden hónapban, bátorítva Önöket az odautazáshoz és javaslatot téve útvonalra, barátságos szállásra, hangulatos étteremre. Kérjük, hogy amennyiben Önnek is vannak jó ötletei, kellemes tapasztalatai, ossza meg velünk, hogy azokat a látványokat is közkinccsé tehesse. Látványainkról további információk és képek megtekinthetők honlapunk Panoráma rovatában és a Képgalériában. www.budakesziiranytu.hu

